

Україна
Солотвинська селищна рада
Івано-Франківського району Івано-Франківської області
виконавчий комітет

РІШЕННЯ

" 11 " червня 2021 року селище Солотвин

№ 100

Про затвердження Положення про проведення інструктажів, навчання та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях, та Програм про порядок проведення інструктажів (вступного, первинного та повторного) з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Керуючись пунктом 2 статті 38 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Кодексом цивільного захисту України, Постановою КМУ №444 від 26 червня 2013 року Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях {Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 592 від 26.07.2018} з метою організації та проведення інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях працівників Солотвинської селищної ради та жителів територіальної громади,

виконавчий комітет Солотвинської селищної ради вирішив:

1. Затвердити Положення про проведення інструктажів, навчання та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях (додаток №1).
2. Затвердити Програму загальної підготовки працівників Солотвинської селищної ради до дій у надзвичайних ситуаціях (Додаток №2)

3. Затвердити Програму проведення вступного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях (додаток №3).

4. Затвердити Програму проведення первинного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях (додаток №4).

5. Затвердити Програму проведення повторного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях (додаток №5).

Селищний голова

Манолій Піцуряк

Додаток № 1

до рішення виконавчого комітету
від " 11 " 06 2021 р. № 100

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення інструктажів, навчання та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях

1. Це Положення визначає порядок організації та проведення інструктажів, навчання та перевірки знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях на підприємстві, в установі, організації.

2. Правовою основою Положення про проведення інструктажів, навчання та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях є:

Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012р. № 5403-VI;

постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. №444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» (редакція від 31.07.2018);

наказ МВС України від 05.12.2019р. №1021, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03.02.2020р. за №108/34391 «Про затвердження Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації контролю за їх виконанням»;

наказ МВС України від 28.11.2019р. №991, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16.01.2020р. за №46/34329 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту»;

наказ ДСНС України від 06.06.2014р. №310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014р. №458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

3. Положення призначене для проведення інструктажів, навчання та перевірки знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях з відповідними категоріями осіб.

Проведення інструктажів, навчання та перевірки знань працівників з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях здійснюється у робочий час за рахунок коштів підприємства, установи, організації.

Допуск до роботи осіб, які не пройшли інструктаж, навчання та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях забороняється.

Організація своєчасного проведення інструктажів, навчання та перевірки знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях на підприємстві, в установі та організації покладається на їх керівників, а в їхніх структурних підрозділах (цех, дільниця, лабораторія, майстерня тощо) - на керівника відповідного підрозділу.

Працівники, які пройшли спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум), можуть бути звільнені від вступного та первинного інструктажів з питань пожежної безпеки.

4. Організація навчання з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Навчання працюючого населення здійснюється безпосередньо на підприємстві, в установі та організації згідно з програмами підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях, а також під час проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту.

Підготовка працівників до дій у надзвичайних ситуаціях передбачає:

- за програмою загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій - вивчення інформації, що міститься у планах реагування на надзвичайні ситуації, про дії в умовах загрози і виникнення надзвичайної ситуації, а також оволодіння навичками надання першої допомоги потерпілим, користування засобами індивідуального і колективного захисту;

- за програмою спеціальної підготовки працівників, що входять до складу спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту, - ознайомлення з обов'язками, навичками користування та матеріальною частиною техніки, приладів і табельного майна таких служб і формувань, засобами захисту, вивчення порядку приведення їх у готовність, проведення рятувальних та інших невідкладних робіт;

- за програмою додаткової підготовки з техногенної безпеки працівників об'єктів підвищеної небезпеки - поглиблення знань з питань техногенної безпеки, джерел небезпеки, що за певних обставин можуть спричинити виникнення надзвичайної ситуації на об'єкті підвищеної небезпеки, та небезпечних речовин, що виготовляються, переробляються, зберігаються чи транспортуються на його території;

- за програмою пожежно-технічного мінімуму для працівників, зайнятих на роботах з підвищеною пожежною небезпекою, - підвищення рівня загальних пожежно-технічних знань, вивчення правил пожежної безпеки з урахуванням особливостей виробництва, ознайомлення з протипожежними заходами та діями у разі виникнення пожежі, оволодіння навичками використання наявних засобів пожежогасіння;

- за програмою прискореної підготовки працівників до дій в особливий період - навчання способам захисту від наслідків надзвичайних ситуацій,

спричинених застосуванням засобів ураження в особливий період, що здійснюється підприємствами, установами та організаціями, які продовжують роботу у воєнний час, і розпочинається одночасно з уведенням в дію планів цивільного захисту на особливий період.

Програми підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях розробляються і затверджуються підприємством, установою, організацією на підставі програм та організаційно-методичних вказівок з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях, що розробляються і затверджуються ДСНС, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

Навчання працівників на підприємстві, в установі та організації здійснюється шляхом:

- курсового навчання, що передбачає формування навчальних груп і здійснюється в навчальних класах або на об'єктах навчально-виробничої бази підприємства, установи, організації;
- індивідуального навчання, що передбачає вивчення теоретичного матеріалу самостійно та у формі консультацій з керівниками навчальних груп або іншими особами.

Навчальні групи комплектуються переважно з працівників, що входять до складу спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту.

Для проведення занять з курсового навчання у навчальних групах складається розклад занять за відповідною програмою, ведуться журнали обліку занять, плани проведення занять за відповідними темами.

Для отримання працівниками відомостей про конкретні дії у надзвичайних ситуаціях на підприємстві, в установі, організації обладнується, з урахуванням особливостей виробничої діяльності, інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту, що є частиною приміщення загального користування, у якій тематично оформляються стенди, розміщуються схеми, навчальні посібники і зразки, передбачені програмами підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях.

Тематичне наповнення інформаційно-довідкового куточка визначається з урахуванням заходів, передбачених планом реагування на надзвичайні ситуації, та містить інформацію про наявні можливості та ресурси підприємства, установи, організації з протидії небезпечним факторам, що ймовірні для місця їх розташування.

Особи, яких приймають на роботу, пов'язану з підвищеною пожежною небезпекою, мають попередньо пройти спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум). Працівники, зайняті на роботах з підвищеною пожежною небезпекою, один раз на рік проходять перевірку знань нормативних актів з пожежної безпеки.

5. Порядок проведення інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Особи у разі прийняття на роботу та працівники щороку за місцем роботи проходять інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Інструктажі проводять посадові особи, що пройшли у суб'єктів, які навчають, відповідне навчання і спеціальну підготовку та мають Посвідчення.

Програми проведення інструктажів (вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий) затверджуються керівниками підприємств, установ, організацій.

Вступний, первинний та повторний інструктажі з працівниками проводяться за Програмою загальної підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях.

Результати проведення інструктажів (крім цільового) зазначаються у Журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях (додаток 1).

Запис про проведення цільового інструктажу робиться в наряді-допуску на виконання тимчасових вогневих робіт.

5.1. Вступний інструктаж проводиться:

- з усіма працівниками, які прийняті на роботу;
- з особами, які прибули на підприємство у відрядження, на виробничу практику (навчання) тощо і мають брати безпосередню участь у виробничому процесі;
- з екскурсантами у разі екскурсії на підприємство, в установу, організацію.

Вступний інструктаж проводиться на підставі чинних на підприємстві правил, інструкцій та інших нормативно-правових актів у спеціально обладнаному для цього приміщенні з використанням інформаційно-довідкових куточків з питань цивільного захисту, зразків засобів індивідуального захисту, комп'ютерних та мультимедійних засобів, навчальної літератури, планів реагування на надзвичайні ситуації (інструкцій щодо дій тощо).

Вступний інструктаж може проводитись індивідуально або у складі навчальної групи з числа одного структурного підрозділу чи осіб одного фаху.

Вступний інструктаж проводиться посадовою особою, на яку покладено (відповідно до наказу) виконання обов'язків з питань цивільного захисту.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться у журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Тематика та порядок проведення інструктажів для учнів, курсантів, слухачів, студентів під час виробничого (трудового) і професійного навчання у навчальних закладах визначаються нормативно-правовими актами в галузі освіти.

5.2. Первинний інструктаж проводиться безпосередньо на робочому місці до початку виробничої діяльності працівника.

Первинний інструктаж проходять:

- особи, що прийняті на роботу;
- працівники, переведені з інших структурних підрозділів, виробничих дільниць підприємства;
- особи, які прибули на підприємство і мають брати безпосередню участь у виробничому процесі, ремонтних, будівельно-монтажних, фарбувальних, зварювальних роботах тощо;
- учні (студенти) під час виробничої практики (навчання), а також перед проведенням з ними практичних занять у навчальних майстернях, лабораторіях тощо.

Первинний інструктаж проводиться індивідуально або у складі навчальної групи з числа одного структурного підрозділу чи осіб одного фаху.

Первинний інструктаж проводить безпосередній керівник робіт (керівник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю.

Запис про проведення первинного інструктажу робиться у журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Тематика та порядок проведення інструктажів для учнів, курсантів, слухачів, студентів під час виробничого (трудового) і професійного навчання у навчальних закладах визначаються нормативно-правовими актами в галузі освіти.

5.3. Повторний інструктаж проводиться на робочому місці з усіма працівниками не менше ніж один раз на рік.

Повторний інструктаж проводиться індивідуально або у складі навчальної групи з числа одного структурного підрозділу чи осіб одного фаху.

Повторний інструктаж проводить безпосередній керівник робіт (керівник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю.

Запис про проведення повторного інструктажу робиться у журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Тематика та порядок проведення інструктажів для учнів, курсантів, слухачів, студентів під час виробничого (трудового) і професійного навчання у навчальних закладах визначаються нормативно-правовими актами в галузі освіти.

5.4. Позаплановий інструктаж проводиться з працівниками на робочому місці або у спеціально відведеному для цього приміщенні:

- у разі зміни технологічного процесу, застосування нового або заміни чи модернізації існуючого пожежонебезпечного устаткування;
- при введенні в дію нових або переглянутих нормативно-правових актів з питань цивільного захисту, а також при внесенні змін та доповнень до них;

- на вимогу посадових осіб ДСНС або її територіальних органів, якщо виявлено незадовільне знання працівниками правил пожежної безпеки на робочому місці, невміння діяти в разі пожежі та користуватися первинними засобами пожежогасіння;

- при прийнятті (введенні в експлуатацію) нових засобів індивідуального та колективного захисту, систем оповіщення, технологій захисту від наслідків надзвичайних ситуацій тощо.

Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально або з групою працівників подібних спеціальностей (видів робіт). Обсяг та зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному випадку окремо залежно від обставин, що спричинили потребу у його проведенні.

Позаплановий інструктаж з учнями, студентами, курсантами, слухачами проводиться під час проведення виробничого (трудоного) і професійного навчання при порушеннях ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що можуть призвести або призвели до травм, аварій, пожеж тощо.

Позаплановий інструктаж проводить безпосередній керівник робіт (керівник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю.

Запис про проведення позапланового інструктажу робиться у журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Тематика та порядок проведення інструктажів для учнів, курсантів, слухачів, студентів під час виробничого (трудоного) і професійного навчання у навчальних закладах визначаються нормативно-правовими актами в галузі освіти.

5.5. Цільовий інструктаж проводиться з працівниками у таких випадках:

- перед виконанням ними тимчасових вогневих робіт (зварювання, розігрівання тощо), на які відповідно до законодавства оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження;

- під час ліквідації наслідків аварії, стихійного лиха.

Цільовий інструктаж проводиться на робочому місці чи у спеціально обладнаних приміщеннях (кабінетах, навчальних класах) індивідуально або у складі навчальної групи з числа одного структурного підрозділу чи осіб одного фаху.

Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

Цільовий інструктаж проводить безпосередній керівник робіт (керівник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю.

У разі виконання робіт, що потребують оформлення наряду-допуску, цільовий інструктаж реєструється в цьому наряді-допуску, а в журналі реєстрації інструктажів - не обов'язково.

Працівники, які пройшли спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум), можуть бути звільнені від вступного та первинного інструктажів.

Керівники підприємств розробляють та затверджують перелік питань, з якими необхідно ознайомити працівників під час проведення вступного, первинного, позапланового та повторного інструктажів.

Інструктажі можуть проводитися разом з відповідними інструктажами з охорони праці.

6. Порядок перевірки знань при проведенні інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Первинний, повторний та позаплановий інструктажі завершуються перевіркою знань, яку здійснює особа, що проводила інструктаж.

Перевірка знань може проводитися у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок після інструктажу (первинного, повторного, позапланового) протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

7. Вимоги до осіб, які проводять інструктажі, навчання та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Особи, що залучаються підприємствами, установами та організаціями (в тому числі на умовах договору) до проведення інструктажів, навчання і перевірки знань з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки, зобов'язані пройти спеціальну підготовку на територіальних курсах, у навчально-методичних центрах цивільного захисту та безпеки життєдіяльності відповідно до вимог типового положення про них.

Керуючий справами
(секретар) виконавчого комітету

І. Струк

Додаток № 2

до рішення виконавчого комітету

від "___" _____ 2021 р. № _____

ПРОГРАМА

**загальної підготовки працівників Солотвинської селищної ради
до дій у надзвичайних ситуаціях**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програма загальної підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях (далі - Програма) розроблена відповідно до Кодексу цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 р. № 5403-VI, постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» (із змінами) та наказу ДСНС України від 06.06.2014 № 310 (у редакції наказу ДСНС України від 08.08.2014 № 458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях» з метою встановлення рекомендованого змісту різних форм навчання, а також навчального часу на їх проведення.

1.2. Обсяг часу на вивчення навчального матеріалу за Програмою становить до 12 годин.

1.3. Мета програми.

Програма призначена для навчання працівників щодо набуття необхідного обсягу знань діям у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

В процесі вивчення Програми рекомендується:

ознайомлення із завданнями та особливостями організації заходів цивільного захисту підприємства;

вивчення основних способів захисту працівників від уражаючих факторів надзвичайних ситуацій з урахуванням особливостей виробничої діяльності;

ознайомлення з інформацією, що міститься в плані реагування на надзвичайні ситуації про дії в умовах загрози і/або виникнення надзвичайних ситуацій;

набуття практичних вмінь щодо користування засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння і сприяння проведенню рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій;

оволодіння навичками з надання домедичної допомоги постраждалим.

1.4. Тема програми.

Підготовка працівників здійснюється у рамках даної програми за темою: **«Вивчення інформації про дії в умовах загрози і виникнення надзвичайних ситуацій, а також оволодіння навичками надання домедичної допомоги постраждалим, користування засобами індивідуального і колективного захисту».**

1.5. Заняття проводяться у складі навчальних груп з підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуацій в робочий час під керівництвом керівників навчальних груп. Головним методом навчання є проведення групових і практичних занять.

На кожен навчальну групу складається розклад занять, який затверджує керівник підприємства (установи, організації) та ведеться журнал обліку занять.

Індивідуальне навчання передбачає вивчення теоретичного матеріалу самостійно та у формі консультацій з керівниками навчальних груп.

До проведення занять залучаються також особи керівного складу і фахівці підприємства (установи, організації), діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, що мають відповідну освіту та підготовку.

З кожної теми особами, що проводять заняття, складаються плани (план-конспекти) проведення занять, які затверджується керівником підприємства (установи, організації).

Загальне методичне керівництво і контроль навчання за Програмою здійснює посадова особа з питань цивільного захисту або заступник керівника підприємства (установи, організації).

II. ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ СЛУХАЧІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

2.1. У результаті проходження навчання за Програмою рекомендується знати:

основні небезпечні виробничі фактори, техногенні та природні небезпеки, що можливі для місця розташування підприємства (установи, організації);

структуру цивільного захисту підприємства (установи, організації), організацію оповіщення про загрозу і виникнення надзвичайної ситуації;

засоби індивідуального та колективного захисту, порядок і правила користування ними;

обов'язки і дії працівників під час загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій згідно із планом реагування на надзвичайні ситуації;

способи та засоби запобігання пожежам та вибухам, типові дії працівників при їх виникненні, способи застосування первинних засобів пожежогасіння;

побутові дозиметричні прилади, їх призначення та особливості користування ними;

заходи щодо сприяння проведенню в підприємства аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення надзвичайної ситуації.

2.2. У результаті проходження навчання за Програмою рекомендується вміти:

запобігати створенню умов, що можуть привести до виникнення надзвичайної ситуації;

чітко діяти за сигналами оповіщення, практично виконувати заходи згідно із планом реагування на надзвичайні ситуації;

користуватися засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння;

сприяти проведенню аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення надзвичайної ситуації;

дотримуватися відповідних режимів радіаційного захисту;

надавати домедичну допомогу постраждалим у надзвичайних ситуацій.

2.3. За підсумками навчання за Програмою рекомендується забезпечити психологічну підготовку працівників до адекватних дій в умовах стресового впливу уражаючих чинників надзвичайної ситуації.

III. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА РОЗДІЛАМИ ПРОГРАМИ ТА ФОРМАМИ НАВЧАННЯ

Найменування розділу		Форма навчання, години		
		курсове навчання	індивідуальне навчання	спеціальні об'єктові навчання, тренування
ТЕОРЕТИЧНА СКЛАДОВА				
РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ СПОСОБИ ЗАХИСТУ І ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ В УМОВАХ ЗАГРОЗИ ТА ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ		1	5	
№ з/п	Назва теми розділу	Вид заняття	Кількість годин	
1	Тема. Основні способи захисту в умовах загрози та виникнення НС.	Групове заняття	1	
2	Тема. Правила поведінки працівників під час НС природного характеру.	Індивідуальне заняття	1	

3	Тема. Безпека працівників під час радіаційних аварій і радіаційного забруднення місцевості. Режими радіаційного захисту.	Індивідуальне заняття	1	
4	Тема. Правила поведінки працівників при аваріях з викидом небезпечних хімічних речовин.	Індивідуальне заняття	1	
5	Тема. Вибухо та пожежонебезпека на виробництві. Рекомендації щодо дій під час виникнення пожежі.	Індивідуальне заняття	1	
6	Тема. Правила поведінки і дії в умовах масового скупчення людей та в осередках інфекційних захворювань.	Індивідуальне заняття	1	
РОЗДІЛ 2. НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ		1	1	
№ /п	Назва теми розділу	Вид заняття	Кількість годин	
7	Тема. Порядок і правила надання домедичної допомоги при різних типах ушкоджень.	Групове заняття	1	
8	Тема. Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами та при інших невідкладних станах.	Індивідуальне заняття	1	
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НА СУБ'ЄКТІ ГОСПОДАРЮВАННЯ		1	2	
№ з/п	Назва теми розділу	Вид заняття	Кількість годин	
9	Тема. Забезпечення виконання суб'єктом господарювання завдань з цивільного захисту.	Індивідуальне заняття	1	
10	Тема. Виконання заходів захисту та дії працівників згідно з планом реагування на надзвичайні ситуації.	Групове заняття	1	
11	Тема. Виконання заходів захисту та дії працівників згідно з планом реагування на надзвичайні ситуації.	Індивідуальне заняття	1	
ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ		Групове заняття	1	
ВСЬОГО ГОДИН ЗА ТЕОРЕТИЧНОЮ СКЛАДОВОЮ			12	
ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА				

Вид практично-навчального заходу		Кількість годин		
		1-й рік	2-й рік	3-й рік
1	Практичні тренування у разі виникнення пожежі (тільки для об'єктів з масовим перебуванням людей)	2	2	
2	Спеціальне об'єктове навчання з питань цивільного захисту	—	—	до 16

IV. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ТЕМ ЗА РОЗДІЛАМИ ПРОГРАМИ.

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ СПОСОБИ ЗАХИСТУ І ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ В УМОВАХ ЗАГРОЗИ ТА ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.

1.1. Тема. Основні способи захисту в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій.

Основні поняття про надзвичайні ситуації. Порядок отримання інформації про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій. Попереджувальний сигнал «Увага всім!».

Захисні споруди цивільного захисту, їх призначення та облаштування. Порядок заповнення захисних споруд та правила поведінки працівників, які укриваються в них.

Принцип дії, індивідуальний підбір та правила користування протигазами, респіраторами. Медичні засоби, що входять до індивідуальних аптечок та їх призначення. Індивідуальний перев'язувальний пакет. Індивідуальні протихімічні пакети.

Евакуація, порядок її проведення, обов'язки евакуйованих працівників та правила поведінки під проведення евакуації.

1.2. Тема. Правила поведінки працівників під час надзвичайних ситуацій природного характеру.

Правила поведінки і дії працівників при землетрусах.

Безпечні дії працівників у разі виникнення геологічних надзвичайних ситуацій (пов'язаних із зсувами, обвалами або обсипанням, осіданням земної поверхні, карстовими провалами або підтопленням).

Особливості негативного впливу гідрометеорологічних надзвичайних ситуацій. Правила безпечної поведінки у разі їх виникнення.

Основні причини виникнення та особливості пожеж у природних екологічних системах. Правила поведінки та заходи безпеки у разі їх виникнення.

1.3. Тема. Безпека працівників під час радіаційних аварій і радіаційного забруднення місцевості. Режими радіаційного захисту.

Ядерні установки та джерела іонізуючого випромінювання. Особливості радіаційного впливу на людину. Поняття про дози опромінення людини. Променева хвороба.

Побутові дозиметричні прилади, їх призначення та особливості користування.

Режими радіаційного захисту. Санітарна обробка працівників. Дезактивація приміщень, обладнання, техніки, виробничої території тощо.

1.4. Тема. Правила поведінки працівників при аваріях з викиданням небезпечних хімічних речовин.

Характеристики основних небезпечних хімічних речовин. Особливості їх впливу на організм людини. Наслідки аварій з викиданням небезпечних хімічних речовин.

Загальні правила поведінки та дії працівників при аваріях з викиданням небезпечних хімічних речовин.

Проведення заходів з ліквідації наслідків аварій з викиданням небезпечних хімічних речовин. Дегазація приміщень, обладнання, виробничої території тощо.

1.5. Тема. Вибухо- та пожежонебезпека на виробництві. Рекомендації щодо дій під час виникнення пожежі.

Основні поняття вибухонебезпеки виробництва.

Небезпечні фактори вибуху і захист від них. Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів.

Стисла характеристика пожежної небезпеки підприємства, установи, організації. Протипожежний режим на робочому місці. Можливість виникнення та (або) розвитку пожежі. Небезпечні фактори пожежі.

Дії працівників у разі загрози або при виникненні пожежі. Гасіння пожеж. Засоби пожежогасіння, протипожежне устаткування та інвентар, порядок та правила їх використання під час пожежі.

1.6. Тема. Правила поведінки і дії в умовах масового скупчення людей та в осередках інфекційних захворювань.

Безпека при масових скупченнях людей. Психологія натовпу. Правила безпечної поведінки у місцях масового перебування людей та у разі масового скупчення людей.

Поширення інфекційних хвороб серед населення. Джерела збудників інфекцій. Основні механізми передавання збудників інфекції.

Режимно-обмежувальні заходи (посилене медичне спостереження, обсервація, карантин). Правила поведінки в осередках інфекційних захворювань, особиста гігієна в цих умовах.

Основні напрями профілактики інфекційних хвороб. Методи і засоби дезінфекції, дезінсекції, дератизації. Основні дезінфекційні засоби.

РОЗДІЛ 2. НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ.

2.1. Тема. Порядок і правила надання домедичної допомоги при різних типах ушкоджень.

Основні правила надання домедичної допомоги в невідкладних ситуаціях. Проведення первинного огляду потерпілого. Способи виклику екстреної медичної допомоги.

Ознаки порушення дихання. Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Проведення штучного дихання. Ознаки зупинення роботи серця. Проведення непрямого масажу серця.

Домедична допомога при ранах і кровотечах. Способи зупинення кровотеч. Правила та прийоми накладання пов'язок на рани.

Домедична допомога при переломах. Прийоми та способи іммобілізації із застосуванням табельних або підручних засобів.

2.2. Тема. Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами та при інших невідкладних станах.

Домедична допомога при отруєннях чадним газом, аміаком, хлором, іншими небезпечними хімічними речовинами.

Домедична допомога при хімічних та термічних опіках, радіаційних ураженнях, втраті свідомості, тепловому та сонячному ударах.

Правила надання допомоги при утопленні.

Способи і правила транспортування постраждалих.

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НА СУБ'ЄКТІ ГОСПОДАРЮВАННЯ.

3.1. Тема. Забезпечення виконання суб'єктом господарювання завдань з цивільного захисту.

Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Організаційна структура управління цивільним захистом суб'єкта господарювання. Об'єктова комісія з питань надзвичайних ситуацій та евакооргани.

Відомості щодо об'єктових спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту. Відомча та добровільна пожежна охорона. Аварійно-рятувальне обслуговування суб'єкта господарювання. Система керівництва рятувальними роботами, координація дій виробничого персоналу та залучених підрозділів і служб, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Права і обов'язки громадян України у сфері цивільного захисту. Сприяння у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення. Заходи життєзабезпечення постраждалих та соціального захисту і відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій.

3.2. Тема. Виконання заходів захисту та дії працівників згідно з планом реагування на надзвичайні ситуації.

Об'єктовий план реагування на надзвичайні ситуації. Прогнозовані природні загрози, територіальне розміщення потенційно небезпечних об'єктів, небезпечні виробничі фактори, характерні причини аварій (вибухів, пожеж тощо) на виробництві.

Об'єктова система оповіщення працівників. Дії персоналу щодо аварійного зупинення виробництва. Виведення працівників з небезпечної зони, порядок забезпечення їх засобами індивідуального захисту, місця розташування можливих сховищ, шляхи евакуації.

Інформування працівників щодо розвитку надзвичайної ситуації, місць розгортання і маневрування аварійно-рятувальних сил, залучення необхідних ресурсів, технічних і транспортних засобів, координація дій з населенням та виконання заходів з безпеки у зоні надзвичайної ситуації.

V. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ

5.1. Тренінги необхідних дій в умовах надзвичайних ситуацій проводяться під час курсового або індивідуального навчання шляхом виконання індивідуальних завдань або групових занять з метою формування та/або відпрацювання умінь та навичок користування засобами індивідуального захисту та засобами пожежогасіння, дотримання правил поведінки під час проведення евакуації, проведення серцево-легеневої реанімації та інших способів надання домедичної допомоги потерпілим.

5.2. Спеціальні об'єктові навчання і тренування з питань цивільного захисту є формою практичної підготовки працівників, зокрема керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, що загалом визначає готовність підприємства (установи, організації) до реалізації плану реагування на надзвичайні ситуації, плану цивільного захисту на особливий період, плану локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єктах підвищеної небезпеки.

Спеціальне об'єктове навчання проводиться підприємством (установою, організацією) на завершальному етапі трирічного періоду об'єктової підготовки з цивільного захисту після опанування працівниками теоретичного матеріалу програми загальної підготовки до дій у надзвичайних ситуаціях один раз на три роки, тривалістю до двох діб.

5.3. На об'єктах з масовим перебуванням людей не рідше одного разу на півроку проводяться практичні тренування у разі виникнення пожежі всіх задіяних працівників.

Практичне тренування щодо дій у разі виникнення пожежі є спрощеними за організацією та скорочені за часом і обсягом злагоджені навчальні заходи, що спрямовані на вирішення завдань щодо запобігання,

мінімізації або ліквідації наслідків пожеж на підприємстві (установі, організації) в умовах, максимально наближених до реальної обстановки.

При проведенні тренування відпрацьовуються навички персоналу з організації гасіння пожежі на початковому етапі із застосуванням первинних засобів пожежогасіння, проведення евакуації при пожежі та надання домедичної допомоги потерпілим, взаємодії з пожежно-рятувальними підрозділами та підрозділами екстреної медичної допомоги.

VI. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПЕРЕВІРКИ ЗАСВОЄННЯ ЗМІСТУ ПРОГРАМИ. ФОРМИ І МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ВМІНЬ СЛУХАЧІВ

6.1. Контрольні заходи результативності навчального процесу проводяться з метою оцінки якості засвоєння навчальної програми працівниками і включають поточний та підсумковий контроль.

6.2. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, та групових занять і має на меті перевірку рівня необхідного обсягу знань щодо дій у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

6.3. Заключним етапом навчального процесу, основною формою перевірки рівня засвоєння працівниками навчального матеріалу є підсумковий контроль знань. Перевірку знань за змістом Програми рекомендується проводити шляхом тестування або заліку в усній або письмовій формі. Знання, уміння та навички працівників оцінюються за двобальною системою ("Зараховано", "Незараховано") і заносяться до журналу обліку занять.

6.4. Перевірку засвоєння змісту Програми рекомендується проводити у складі комісії, що складається не менше як з двох осіб.

У склад комісії входять особи керівного складу, фахівці підприємства, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

VII. РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МАТЕРІАЛЬНОГО МАЙНА

Для проведення занять використовується навчально-матеріальна база підприємства. Працівникам для вивчення ними навчального матеріалу Програми надається відповідна література, навчальні посібники.

У складі навчально-матеріального майна, повний перелік та кількісні показники якого визначаються керівником підприємства з урахуванням особливостей виробничої діяльності та кількості працівників, доцільно передбачати засоби захисту органів дихання, побутові дозиметричні прилади, первинні засоби гасіння пожежі, індивідуальну аптечку, навчальні стенди та

схеми, відеоролики з рекомендаціями щодо дій у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

VIII. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Кодекс Цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 05.07.2012р. №5081- VI.

Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16.03.2000р. № 1550-III.

Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015р. № 389-VIII.

Закон України від 19.11.1992р. «Основи законодавства України про охорону здоров'я» № 2801-XII.

Закон України від 24.02.1994р. «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» №4004-XII.

Закон України від 14.01.1998р. «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань» №15/98-ВР.

Закон України від 06.04.2000р. «Про захист населення від інфекційних хвороб» № 1645-III.

Національний стандарт України «Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» ДСТУ 5058-2008.

Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014р. № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 443 «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил ЦЗ».

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2013р. № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018р. № 230 «Про внесення змін до Порядку навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2013р. № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 8.07.2015р. № 469 «Про затвердження Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018р. № 1158 «Про внесення змін до Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016р. № 905 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30.10.2013р. №841».

Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017р. № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2001р. № 827 «Про затвердження Положення про Державну службу медицини катастроф».

Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю».

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004р. № 368 «Про затвердження порядку класифікації НС ТПХ за їх рівнями».

Наказ ДСНС України від 06.06.2014р. № 310 «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Наказ ДСНС України від 08.08.2014р. № 458 «Про внесення змін до Програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Наказ МВС України від 28.11.2019р. № 991 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 січня 2020 р. за № 46/34329.

Наказ МВС України від 05.12.2019р. № 1201 «Про затвердження Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації та контролю за їх виконанням». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03.02. 2020р. за № 108/34391.

Наказ ДСНС України від 21.12.2019р. №738 «Про затвердження Організаційно-методичних вказівок з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях на 2020 – 2021 роки».

Наказ МВС від 10.07.2017р. №579 «Про затвердження Методики планування заходів з евакуації». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.08.2017р. за № 938/30806.

Наказ МНС України від 16.12.2002р. № 330 «Про затвердження Інструкції з тривалого зберігання засобів радіаційного та хімічного захисту».

Наказ МНС України від 15.05.2006р. № 288 «Про затвердження Правил улаштування, експлуатації та технічного обслуговування систем раннього

виявлення НС та оповіщення людей у випадку їх виникнення». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05.07.2006 р. за №785/12659. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 11.06.2009 р. за №505/16521.

Наказ МВС України від 05.11.2018р. № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.11.2018р. за № 1346/32798.

Наказ МВС України від 30.12.2014р. № 1417 «Про затвердження правил пожежної безпеки в Україні». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 р. за № 252/26697.

Наказ МВС України від 25.01.2018р. №25 «Про затвердження Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23.02.2018р. за № 225/31677.

Наказ МВС України від 09.07.2018р. № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30.07.2018 р. за № 879/32331.

Наказ МНС України від 17.06.2010р. № 472 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації роботи пунктів видачі населенню та особовому складу невоєнізованих формувань засобів радіаційного та хімічного захисту».

Наказ МОЗ від 16.06.2014р. № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07.07.2014 р. за № 750/25527.

Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.5. Небезпечні хімічні речовини та заходи захисту від них. / за загальною редакцією В.В. Могильниченка. – К.: КІМ, 2010. – 472 с.

Підручник «Цивільна оборона» під редакцією полковника Кашина П.І. Львів, 2005р.

Підручник «Основи цивільного захисту» за загальною редакцією М.В. Болотських. Університет ЦЗ, ІДУСЦЗ. Київ. 2008.

Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2007. – 487 с.

Керуючий справами
(секретар) виконавчого комітету

І. Струк

ПРОГРАМА

проведення вступного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях

1. Назва інструктажу.

Вступний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

2. Обсяг часу на проведення інструктажу: до 3 годин.

3. Загальні положення.

Програма розроблена відповідно до положень:

Кодексу цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 р. № 5403-VI;
постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»;

наказу МВС України від 05.12.2019р. №1021, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020р. за №108/34391 «Про затвердження Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації контролю за їх виконанням»;

наказу МВС України від 28.11.2019р. №991, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 січня 2020р. за № 46/34329 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту»;

наказу ДСНС України від 06.06.2014 №310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014р. №458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Програма призначена для проведення вступного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях з відповідними категоріями осіб (абазц. 1 пункту 4 наказу МВС №1021).

Допуск до роботи (навчання, екскурсії) осіб, які не пройшли вступний інструктаж забороняється.

4. Порядок проведення вступного інструктажу.

Вступний інструктаж проводиться:

- з усіма працівниками, які прийняті на роботу;

- з особами, які прибули на підприємство у відрядження, на виробничу практику (навчання) тощо і мають брати безпосередню участь у виробничому процесі;

- з екскурсантами у разі екскурсії на підприємство, в установу, організацію.

Вступний інструктаж проводиться на підставі чинних на підприємстві правил, інструкцій та інших нормативно-правових актів у спеціально обладнаному для цього приміщенні з використанням інформаційно-довідкових куточків з питань цивільного захисту, зразків засобів індивідуального захисту, комп'ютерних та мультимедійних засобів, навчальної літератури, планів реагування на надзвичайні ситуації (інструкцій щодо дій тощо).

Вступний інструктаж може проводитись індивідуально або у складі навчальної групи з числа одного структурного підрозділу чи осіб одного фаху.

Вступний інструктаж проводиться посадовою особою, на яку покладено (відповідно до наказу) виконання обов'язків з питань цивільного захисту.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться у журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Тематика та порядок проведення інструктажів для учнів, курсантів, слухачів, студентів під час виробничого (трудового) і професійного навчання у навчальних закладах визначаються нормативно-правовими актами в галузі освіти.

5. Мета вступного інструктажу:

ознайомлення із завданнями та особливостями організації заходів цивільного захисту на підприємстві, в установі, організації;

вивчення основних способів захисту працівників від факторів ураження надзвичайних ситуацій з урахуванням особливостей виробничої діяльності;

ознайомлення з інформацією, що міститься в плані реагування на надзвичайні ситуації про дії в умовах загрози і/або виникнення надзвичайних ситуацій;

набуття практичних вмінь щодо користування засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння і сприяння проведенню рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій;

оволодіння навичками з надання домедичної допомоги потерпілим.

6. Вимоги до знань, умінь слухачів за результатами проходження інструктажу.

Особи, які пройшли вступний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях повинні:

ЗНАТИ:

основні небезпечні виробничі фактори, техногенні та природні небезпеки, що ймовірні для місця розташування підприємства, установи та організації;

основні принципи функціонування об'єктової системи цивільного захисту, організацію оповіщення про загрозу і виникнення надзвичайної ситуації;

засоби індивідуального та колективного захисту, порядок і правила користування ними;

обов'язки і дії працівників під час загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій згідно із планом реагування на надзвичайні ситуації;

способи та засоби запобігання пожежам та вибухам, дії працівників при їх виникненні, способи застосування первинних засобів пожежогасіння;

заходи щодо сприяння проведенню на підприємстві, в установі та організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення надзвичайних ситуацій.

ВМІТИ:

запобігати створенню умов, що можуть привести до виникнення надзвичайних ситуацій на підприємстві, в установі, організації;

діяти за сигналами оповіщення, практично виконувати заходи згідно із планом реагування на надзвичайні ситуації;

користуватися засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння;

надавати домедичну допомогу потерпілим.

7. План вступного інструктажу.

№ з/п	Назва розділу інструктажу	Обсяг часу, год.
1	Організація заходів цивільного захисту, забезпечення пожежної безпеки на підприємстві, в установі, організації	до 1
2	Основні способи захисту і загальні правила поведінки в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, пожеж	до 1
3	Надання домедичної допомоги потерпілим	до 1
	Всього	до 3

8. Зміст розділів вступного інструктажу.

Розділ 1. Організація заходів цивільного захисту на підприємстві, в установі, організації.

Забезпечення виконання на підприємстві, в установі та організації завдань з цивільного захисту

Повноваження та організаційна структура управління цивільним захистом підприємства, установи, організації. Об'єктова комісія з питань надзвичайних ситуацій. Евакуаційні органи підприємства, установи, організації.

Відомості про об'єктові спеціалізовані служби і формування цивільного захисту. Відомча та добровільна пожежна охорона. Аварійно-рятувальне обслуговування підприємства, установи, організації. Система керівництва рятувальними роботами, координація дій виробничого персоналу та залучених підрозділів і служб, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Права і обов'язки працівників у сфері цивільного захисту. Сприяння проведенню аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення. Заходи життєзабезпечення постраждалих та соціального захисту і відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій.

Об'єктовий план реагування на надзвичайні ситуації (інструкція щодо дій персоналу суб'єкта господарювання у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій). Прогнозовані природні загрози, територіальне розміщення потенційно небезпечних об'єктів, небезпечні виробничі фактори, характерні причини аварій (вибухів, пожеж тощо) на виробництві.

Об'єктова система оповіщення працівників. Дії персоналу щодо аварійної зупинки виробництва. Виведення працівників з небезпечної зони, порядок забезпечення їх засобами індивідуального захисту, місця розташування можливих сховищ, шляхи евакуації.

Інформування працівників щодо розвитку надзвичайної ситуації, місць розгортання і маневрування аварійно-рятувальних сил, залучення необхідних ресурсів, технічних і транспортних засобів, координації дій з населенням та заходів безпеки в зоні надзвичайної ситуації.

Розділ 2. Основні способи захисту і загальні правила поведінки в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, пожеж.

Основні поняття про надзвичайні ситуації. Порядок отримання інформації про загрозу і виникнення НС. Попереджувальний сигнал «Увага всім!».

Захисні споруди цивільного захисту, їх призначення та облаштування. Порядок заповнення захисних споруд та правила поведінки працівників, які укриваються в них.

Призначення, принцип дії, індивідуальний підбір та правила користування протигазами, респіраторами. Медичні засоби, що входять до індивідуальних аптечок та їх призначення. Індивідуальний перев'язочний пакет. Індивідуальні протихімічні пакети.

Евакуація, порядок її проведення, правила поведінки та обов'язки евакуйованих працівників.

Безпечні дії працівників у разі виникнення геологічних надзвичайних ситуацій (пов'язаних із зсувами, обвалами або осипами, осіданням земної поверхні, карстовими провалами або підтопленням). Правила поведінки і дії працівників при землетрусах.

Особливості негативного впливу гідрометеорологічних надзвичайних ситуацій. Правила безпечної поведінки у разі їх виникнення.

Основні причини виникнення та особливості пожеж у природних екологічних системах. Правила поведінки та заходи безпеки у разі їх виникнення.

Безпека працівників під час радіаційних аварій і радіаційного забруднення місцевості. Режими радіаційного захисту. Джерела іонізуючого випромінювання. Особливості радіаційного впливу на людину. Поняття про дози опромінення людини. Променева хвороба. Санітарна обробка працівників.

Правила поведінки працівників при аваріях з викидом небезпечних хімічних речовин. Характеристики основних небезпечних хімічних речовин. Особливості їх впливу на організм людини. Наслідки аварій з викидом небезпечних хімічних речовин. Проведення заходів з ліквідації наслідків аварій з викидом небезпечних хімічних речовин.

Основні поняття вибухової безпеки виробництва. Небезпечні фактори вибуху і захист від них. Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів.

Стисла характеристика пожежної безпеки підприємства, установи, організації. Протипожежний режим на підприємстві, в установі, організації. Можливість виникнення та (або) розвитку пожежі. Небезпечні фактори пожежі. Дії працівників у разі загрози або при виникненні пожежі. Гасіння пожеж. Засоби пожежогасіння, протипожежне устаткування та інвентар, порядок та правила їх використання під час пожежі.

Безпека при масових скупченнях людей. Психологія натовпу. Правила безпечної поведінки у місцях масового перебування людей та у разі масового скупчення людей.

Поширення інфекційних хвороб серед населення. Джерела збудників інфекцій. Основні механізми передавання збудників інфекції. Режимно-обмежувальні заходи (посилене медичне спостереження, обсервація, карантин). Правила поведінки в осередках інфекційних захворювань, особиста гігієна в цих умовах. Основні напрямки профілактики інфекційних хвороб. Основні дезінфекційні засоби.

Розділ 3. Надання домедичної допомоги потерпілим.

Порядок і правила надання домедичної допомоги потерпілим у невідкладних станах та при різних типах ушкоджень.

Проведення первинного огляду потерпілого. Виклик екстреної медичної допомоги.

Ознаки порушення дихання. Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Ознаки зупинки роботи серця. Проведення серцево-легеневої реанімації.

Перша допомога при ранах і кровотечах. Способи зупинки кровотеч. Правила та прийоми накладання пов'язок на рани.

Домедична допомога при переломах. Прийоми та способи іммобілізації із застосуванням табельних або підручних засобів.

Домедична допомога при отруєннях чадним газом, небезпечними хімічними речовинами.

Домедична допомога при хімічних та термічних опіках, радіаційних ураженнях, втраті свідомості, тепловому та сонячному ударах.

Способи і правила транспортування потерпілих.

8. Навчально-методична література

Кодекс Цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» (зі змінами).

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю».

Наказ МВС України від 05.11.2018р. № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27.11.2018р. за № 1346/32798.

Наказ МВС України від 20.04.2017р. № 325, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16.05.2017р. за № 626/30494 «Про затвердження Типового положення про підрозділ з питань цивільного захисту суб'єкта господарювання».

Наказ МВС України від 18.12. 2009р. № 860 «Про затвердження Рекомендацій щодо дій населення у разі загрози та виникнення вибуху, у тому числі тих, що виникли внаслідок терористичної діяльності».

Наказ МВС України від 30.12. 2014р. № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015р. за № 252/26697.

Наказ МВС України від 28.11.2019 р. № 991, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 січня 2020р. за № 46/34329 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту».

Наказ МВС України від 05.12..2019 р. № 1021, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020р. за № 108/34391 «Про затвердження Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації контролю за їх виконанням».

Наказ МОЗ від 16.06.2014р. № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 7 липня 2014р. за № 750/25527.

Наказ ДСНС України від 06.06.2014 № 310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014 № 458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2007. – 487 с.

Хімічна безпека. Довідник рятувальника. / М.Довгановський. – Київ : ОБСС, друк ВАІТЕ, 2017 – 135с.

Цивільний захист населення в умовах надзвичайних ситуацій: навчальний посібник / Я.М.Семчук, В.П.Курилович, М.В.Осипчук, А.Й.Павелко, Є.Т.Піндус, М.Б.Полив'яний, Й.І.Рошак, Л.Я.Савчук,. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 123с.

Цивільний захист суб'єктів господарювання / Піндус Є.Т., Павелко А.Й., Осипчук М.В., Полив'яний М.Б., Левицький Н.Б., Курилович В.П., Боднар Я.З.. – Івано-Франківськ : Підприємець Голіней О.М., 2016. – 136с.

Матеріали для самостійної роботи / Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області – http://nmc.if.ua/mater_samost/

Основні способи захисту в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій. Методична розробка. / Павелко А.Й., Курилович В.П. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 86с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/1-Захист-НС-ЗП.pdf>

Правила поведінки працівників під час надзвичайних ситуацій природного характеру. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 31с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/2 -Правила-НС-природ-ЗП.pdf>

Безпека працівників під час радіаційних аварій і радіаційного забруднення місцевості. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки

життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 60с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/3-Безпека-РАД-авар-ЗП.pdf>

Правила поведінки працівників при аваріях з викидом небезпечних хімічних речовин. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 57с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/4-Правила-повед-ХІМ-Авар-ЗП.pdf>

Вибухова та пожежна безпека на виробництві. Рекомендації щодо дій під час виникнення пожежі. Методична розробка. / Осипчук М.В., Курилович В.П., Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 46с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/5-Вибухова-неб-Пожежн-ЗП.pdf>

Правила поведінки і дії в умовах масового скупчення людей та в осередках інфекційних захворювань. Методична розробка. / Левицький Н.Б. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 15с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/6-Правила-НАТОВП-ІНФЕКЦІЯ.pdf>

Порядок і правила надання домедичної допомоги при різних типах ушкоджень. Методична розробка. / Левицький Н.Б. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 17с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/7-Правила-першої-допомоги-медицина.pdf>

Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами, при опіках тощо. Методична розробка. / Левицький Н.Б., Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 27с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/8-Правила-домедичної-ХІМІЯ.pdf>

Забезпечення виконання на підприємстві, в установі та організації завдань з цивільного захисту. Методична розробка. / Павелко А.Й., Курилович В.П. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 65с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/9-Забезп-Повноваж-СГ-ЦЗ-ЗП.pdf>

Виконання заходів захисту та дії працівників згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 5с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/10-План-реаг-НС-ЗП.pdf>

Керуючий справами
(секретар) виконавчого комітету

І. Струк

ПРОГРАМА

проведення первинного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях

1. Назва інструктажу.

Первинний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

2. Обсяг часу на проведення інструктажу: до 4 годин.

3. Загальні положення.

Програма розроблена відповідно до положень:

Програма розроблена відповідно до положень:

Кодексу цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 р. № 5403-VI; постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»;

наказу МВС України від 05.12.2019р. №1021, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020р. за №108/34391 «Про затвердження Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації контролю за їх виконанням»;

наказу МВС України від 28.11.2019р. №991, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 січня 2020р. за № 46/34329 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту»;

наказу ДСНС України від 06.06.2014 №310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014р. №458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Програма призначена для проведення первинного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях з відповідними категоріями осіб (абзац. 1, 2 пункту 4 наказу МВС №1021).

Допуск до роботи осіб, які не пройшли первинний інструктаж та перевірку знань забороняється.

Інструктажі з питань охорони праці проводяться та реєструються у порядку, визначеному нормативно-правовими актами з питань охорони праці.

4. Порядок проведення первинного інструктажу.

Первинний інструктаж проводиться безпосередньо на робочому місці до початку виробничої діяльності працівника.

Первинний інструктаж проходять:

- особи, що прийняті на роботу;
- працівники, переведені з інших структурних підрозділів, виробничих дільниць підприємства;
- особи, які прибули на підприємство і мають брати безпосередню участь у виробничому процесі, ремонтних, будівельно-монтажних, фарбувальних, зварювальних роботах тощо;
- учні (студенти) під час виробничої практики (навчання), а також перед проведенням з ними практичних занять у навчальних майстернях, лабораторіях тощо;

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або у складі навчальної групи з числа одного структурного підрозділу чи осіб одного фаху.

Первинний інструктаж проводить безпосередній керівник робіт (керівник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю.

Запис про проведення первинного інструктажу робиться у журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Тематика та порядок проведення інструктажів для учнів, курсантів, слухачів, студентів під час виробничого (трудового) і професійного навчання у навчальних закладах визначаються нормативно-правовими актами в галузі освіти.

5. Мета первинного інструктажу:

ознайомлення із особливостями організації заходів цивільного захисту на робочому місці;

вивчення основних способів захисту працівників від факторів ураження надзвичайних ситуацій з урахуванням особливостей виробничої діяльності працівника безпосередньо на робочому місці;

ознайомлення з інформацією, що міститься в плані евакуації на випадок пожежі з приміщень будівлі де розташоване робоче місце працівника;

набуття практичних вмінь щодо користування засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння і сприяння проведенню рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій.

6. Вимоги до знань, умінь слухачів за результатами проходження інструктажу.

Особи, які пройшли первинний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях повинні:

ЗНАТИ:

основні небезпечні виробничі фактори, техногенні та природні небезпеки на робочому місці;

організацію оповіщення про загрозу і виникнення надзвичайної ситуації на робочому місці;

наявні на робочому місці засоби індивідуального захисту, порядок і правила користування ними;

місце розташування пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту;

місце розташування та шлях до захисної споруди цивільного захисту, порядок укриття в ній;

маршрут евакуації з небезпечної зони;

обов'язки і дії працівників під час загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій згідно із планом реагування на надзвичайні ситуації;

способи та засоби запобігання пожежам та вибухам, типові дії працівників при їх виникненні, з прив'язкою до робочого місця;

місце розташування та способи застосування первинних засобів пожежогасіння, які наявні на робочому місці;

заходи щодо сприяння проведенню на підприємстві, в установі та організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення надзвичайних ситуацій.

ВМІТИ:

запобігати створенню умов, що можуть привести до виникнення надзвичайних ситуацій на робочому місці;

діяти за сигналами оповіщення, практично виконувати заходи згідно із планом реагування на надзвичайні ситуації;

користуватися засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння наявними на робочому місці;

дотримуватися режимів радіаційного захисту;

надавати домедичну допомогу на робочому місці.

7. План первинного інструктажу.

№ з/п	Назва розділу інструктажу	Обсяг часу, год.
1	Основні способи захисту і порядок дій працівника при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій, пожеж.	до 1
2	Порядок проведення безаварійної зупинки обладнання при загрозі та виникненні	до 1

	надзвичайних ситуацій і пожеж.	
3	Особливості надання домедичної допомоги потерпілим на робочому місці.	до 1
4	Перевірка знань	до 1
	Всього	до 4

8. Зміст розділів інструктажу.

Розділ 1. Основні способи захисту і порядок дій працівника при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій, пожеж.

Основні небезпечні виробничі фактори, техногенні та природні небезпеки на робочому місці.

Порядок отримання інформації про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій. Попереджувальний сигнал «Увага всім!». Наявні на робочому місці засоби зв'язку та оповіщення. Порядок користування ними. Порядок дій за сигналами оповіщення.

Наявні на робочому місці засоби індивідуального захисту, порядок і правила користування ними. Місце розташування пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту.

Місце розташування та шлях (маршрут руху) до захисної споруди цивільного захисту, порядок укриття в ній.

Евакуація, порядок її проведення, правила поведінки та обов'язки евакуйованих працівників, місця розташування евакуаційних пунктів.

Протипожежний режим на робочому місці. Способи та засоби запобігання пожежам та вибухам на робочому місці. Порядок дій під час виникнення пожежі. Ознайомлення з інформацією, що міститься в плані евакуації на випадок пожежі з приміщень будівлі де розташоване робоче місце працівника. Місце розташування та способи застосування первинних засобів пожежогасіння, які наявні на робочому місці.

Порядок профілактики інфекційних хвороб. Основні дезінфекційні засоби, які є на робочому місці.

Розділ 2. Порядок проведення безаварійної зупинки обладнання при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій і пожеж.

Доведення вимог інструкцій та настанов з експлуатації обладнання щодо порядку проведення його безаварійної зупинки при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій і пожеж.

Розділ 3. Особливості надання домедичної допомоги потерпілим на робочому місці.

Виклик екстреної медичної допомоги.

Місце розташування аптечки, медичних засобів.

Місце розташування медичної частини (пункту) підприємства, установи, організації.

Особливості надання домедичної допомоги на робочому місці при різних типах ушкоджень.

Основні правила надання домедичної допомоги при невідкладних станах. Проведення первинного огляду потерпілого. Проведення серцево-легеневої реанімації.

Домедична допомога при ранах і кровотечах. Способи зупинки кровотеч. Правила та прийоми накладання пов'язок на рани.

Домедична допомога при переломах. Прийоми та способи іммобілізації із застосуванням табельних або підручних засобів.

Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами, при опіках тощо.

Домедична допомога при отруєннях чадним газом іншими небезпечними хімічними речовинами.

Домедична допомога при хімічних та термічних опіках, радіаційних ураженнях, втраті свідомості, тепловому та сонячному ударах.

Способи і правила транспортування потерпілих.

8. Перевірка знань.

Первинний інструктаж завершується перевіркою знань, яку здійснює особа, що проводила інструктаж.

Перевірка знань може проводитись у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок.

Перевірка знань здійснюється особою, яка проводила первинний інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок після первинного інструктажу протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

9. Навчально-методична література

Кодекс Цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» (зі змінами).

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту,

приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю».

Наказ МВС України від 05.11.2018р. № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27.11.2018р. за № 1346/32798.

Наказ МВС України від 18.12. 2009р. № 860 «Про затвердження Рекомендацій щодо дій населення у разі загрози та виникнення вибуху, у тому числі тих, що виникли внаслідок терористичної діяльності».

Наказ МВС України від 30.12. 2014р. № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015р. за № 252/26697.

Наказ МВС України від 28.11.2019 р. № 991, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 січня 2020р. за № 46/34329 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту».

Наказ МВС України від 05.12..2019 р. № 1021, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020р. за № 108/34391 «Про затвердження Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації контролю за їх виконанням».

Наказ МОЗ від 16.06.2014р. № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 7 липня 2014р. за № 750/25527.

Наказ ДСНС України від 06.06.2014 № 310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014 № 458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2007. – 487 с.

Хімічна безпека. Довідник рятувальника. / М.Довгановський. – Київ : ОБСЄ, друк ВАІТЕ, 2017 – 135с.

Цивільний захист населення в умовах надзвичайних ситуацій: навчальний посібник / Я.М.Семчук, В.П.Курилович, М.В.Осипчук, А.Й.Павелко, Є.Т.Піндус, М.Б.Полив'яний, Й.І.Рошак, Л.Я.Савчук,. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 123с.

Цивільний захист суб'єктів господарювання / Піндус Є.Т., Павелко А.Й., Осипчук М.В., Полив'яний М.Б., Левицький Н.Б., Курилович В.П., Боднар Я.З.. – Івано-Франківськ : Підприємець Голіней О.М., 2016. – 136с.

Матеріали для самостійної роботи / Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області – http://nmc.if.ua/mater_samost/

Основні способи захисту в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій. Методична розробка. / Павелко А.Й., Курилович В.П. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 86с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/1-Захист-НС-ЗП.pdf>

Правила поведінки працівників під час надзвичайних ситуацій природного характеру. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 31с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/2 -Правила-НС-природ-ЗП.pdf>

Безпека працівників під час радіаційних аварій і радіаційного забруднення місцевості. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 60с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/3 -Безпека-РАД-авар-ЗП.pdf>

Правила поведінки працівників при аваріях з викидом небезпечних хімічних речовин. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 57с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/4 -Правила-повед-ХІМ-Авар-ЗП.pdf>

Вибухова та пожежна небезпека на виробництві. Рекомендації щодо дій під час виникнення пожежі. Методична розробка. / Осипчук М.В., Курилович В.П., Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 46с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/5-Вибухова-неб-Пожежн-ЗП.pdf>

Правила поведінки і дії в умовах масового скупчення людей та в осередках інфекційних захворювань. Методична розробка. / Левицький Н.Б. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 15с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/6 -Правила-НАТОВП-ІНФЕКЦІЯ.pdf>

Порядок і правила надання домедичної допомоги при різних типах ушкоджень. Методична розробка. / Левицький Н.Б. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 17с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/7 -Правила-першої-допомоги-медицина.pdf>

Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами, при опіках тощо. Методична розробка. / Левицький Н.Б., Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 27с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/8 -Правила-домедичної-ХІМІЯ.pdf>

Забезпечення виконання на підприємстві, в установі та організації завдань з цивільного захисту. Методична розробка. / Павелко А.Й., Курилович В.П. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 65с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/9 -Забезп-Повноваж-СГ-ЦЗ-ЗП.pdf>

Виконання заходів захисту та дії працівників згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-

життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 5с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/10 -План-реар-НС-ЗП.pdf>

Керуючий справами
(секретар) виконавчого комітету

І. Струк

ПРОГРАМА

проведення повторного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях

1. Назва інструктажу.

Повторний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

2. Обсяг часу на проведення інструктажу: до 4 годин.

3. Загальні положення.

Програма розроблена відповідно до положень:

Кодексу цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 р. № 5403-VI;
постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»;

наказу МВС України від 05.12.2019р. №1021, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020р. за №108/34391 «Про затвердження Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації контролю за їх виконанням»;

наказу МВС України від 28.11.2019р. №991, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 січня 2020р. за № 46/34329 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту»;

наказу ДСНС України від 06.06.2014 №310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014р. №458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Програма призначена для проведення повторного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях з відповідними категоріями осіб (частина 1 пункту 4 наказу МВС №1021).

Допуск до роботи осіб, які не пройшли повторний інструктаж та перевірку знань забороняється.

4. Порядок проведення повторного інструктажу.

Повторний інструктаж проводиться на робочому місці з усіма працівниками не менше ніж один раз на рік.

Повторний інструктаж проводиться індивідуально або у складі навчальної групи з числа одного структурного підрозділу чи осіб одного фаху.

Повторний інструктаж проводить безпосередній керівник робіт (керівник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю.

Запис про проведення повторного інструктажу робиться у журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Тематика та порядок проведення інструктажів для учнів, курсантів, слухачів, студентів під час виробничого (трудового) і професійного навчання у навчальних закладах визначаються нормативно-правовими актами в галузі освіти.

5. Мета повторного інструктажу:

ознайомлення із особливостями організації заходів цивільного захисту на робочому місці;

вивчення основних способів захисту працівників від факторів ураження надзвичайних ситуацій з урахуванням особливостей виробничої діяльності працівника безпосередньо на робочому місці;

ознайомлення з інформацією, що міститься в плані евакуації на випадок пожежі з приміщень будівлі де розташоване робоче місце працівника;

набуття практичних вмінь щодо користування засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння і сприяння проведенню рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій.

6. Вимоги до знань, умінь слухачів за результатами проходження інструктажу.

Особи, які пройшли повторний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях повинні:

ЗНАТИ:

основні небезпечні виробничі фактори, техногенні та природні небезпеки на робочому місці;

організацію оповіщення про загрозу і виникнення надзвичайної ситуації на робочому місці;

наявні на робочому місці засоби індивідуального захисту, порядок і правила користування ними;

місце розташування пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту;

місце розташування та шлях до захисної споруди цивільного захисту, порядок укриття в ній;

маршрут евакуації з небезпечної зони;

обов'язки і дії працівників під час загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій згідно із планом реагування на надзвичайні ситуації;
 способи та засоби запобігання пожежам та вибухам, типові дії працівників при їх виникненні, з прив'язкою до робочого місця;
 місце розташування та способи застосування первинних засобів пожежогасіння, які наявні на робочому місці;
 заходи щодо сприяння проведенню на підприємстві, в установі та організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення надзвичайних ситуацій.

ВМІТИ:

запобігати створенню умов, що можуть привести до виникнення надзвичайних ситуацій на робочому місці;
 діяти за сигналами оповіщення, практично виконувати заходи згідно із планом реагування на надзвичайні ситуації;
 користуватися засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння наявними на робочому місці;
 дотримуватися режимів радіаційного захисту;
 надавати домедичну допомогу на робочому місці.

7. План повторного інструктажу.

№ з/п	Назва розділу інструктажу	Обсяг часу, год
1	Основні способи захисту і порядок дій працівника при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій, пожеж.	до 1
2	Порядок проведення безаварійної зупинки обладнання при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій і пожеж.	до 1
3	Особливості надання домедичної допомоги потерпілим на робочому місці.	до 1
4	Перевірка знань	до 1
	Всього	до 4

8. Зміст розділів інструктажу.

Розділ 1. Основні способи захисту і порядок дій працівника при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій, пожеж.

Основні небезпечні виробничі фактори, техногенні та природні небезпеки на робочому місці.

Порядок отримання інформації про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій. Попереджувальний сигнал «Увага всім!». Наявні на робочому місці засоби зв'язку та оповіщення. Порядок користування ними. Порядок дій за сигналами оповіщення.

Наявні на робочому місці засоби індивідуального захисту, порядок і правила користування ними. Місце розташування пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту.

Місце розташування та шлях (маршрут руху) до захисної споруди цивільного захисту, порядок укриття в ній.

Евакуація, порядок її проведення, правила поведінки та обов'язки евакуйованих працівників, місця розташування евакуаційних пунктів.

Протипожежний режим на робочому місці. Способи та засоби запобігання пожежам та вибухам на робочому місці. Порядок дій під час виникнення пожежі. Ознайомлення з інформацією, що міститься в плані евакуації на випадок пожежі з приміщень будівлі де розташоване робоче місце працівника. Місце розташування та способи застосування первинних засобів пожежогасіння, які наявні на робочому місці.

Порядок профілактики інфекційних хвороб. Основні дезінфекційні засоби, які є на робочому місці.

Розділ 2. Порядок проведення безаварійної зупинки обладнання при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій і пожеж.

Доведення вимог інструкцій та настанов з експлуатації обладнання щодо порядку проведення його безаварійної зупинки при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій і пожеж.

Розділ 3. Особливості надання домедичної допомоги потерпілим на робочому місці.

Виклик екстреної медичної допомоги.

Місце розташування аптечки, медичних засобів.

Місце розташування медичної частини (пункту) підприємства, установи, організації.

Особливості надання домедичної допомоги на робочому місці при різних типах ушкоджень.

Основні правила надання домедичної допомоги при невідкладних станах. Проведення первинного огляду потерпілого. Проведення серцево-легеневої реанімації.

Домедична допомога при ранах і кровотечах. Способи зупинки кровотеч. Правила та прийоми накладання пов'язок на рани.

Домедична допомога при переломах. Прийоми та способи іммобілізації із застосуванням табельних або підручних засобів.

Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами, при опіках тощо.

Домедична допомога при отруєннях чадним газом іншими небезпечними хімічними речовинами.

Домедична допомога при хімічних та термічних опіках, радіаційних ураженнях, втраті свідомості, тепловому та сонячному ударах.

Способи і правила транспортування потерпілих.

8. Перевірка знань.

Повторний інструктаж завершується перевіркою знань, яку здійснює особа, що проводила інструктаж.

Перевірка знань може проводитись у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок.

Перевірка знань здійснюється особою, яка проводила повторний інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок після повторного інструктажу протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

9. Навчально-методична література

Кодекс Цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. №444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» (зі змінами).

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017р. №733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013р. №841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю».

Наказ МВС України від 05.11.2018р. № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27.11.2018р. за № 1346/32798.

Наказ МВС України від 18.12.2009р. №860 «Про затвердження Рекомендацій щодо дій населення у разі загрози та виникнення вибуху, у тому числі тих, що виникли внаслідок терористичної діяльності».

Наказ МВС України від 30.12. 2014р. № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015р. за № 252/26697.

Наказ МВС України від 28.11.2019 р. №991, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16.01.2020р. за №46/34329 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту».

Наказ МВС України від 05.12.2019 р. №1021, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03.02. 2020р. за № 108/34391 «Про затвердження Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації контролю за їх виконанням».

Наказ МОЗ від 16.06.2014р. № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 7.07.2014р. за № 750/25527.

Наказ ДСНС України від 06.06.2014р. №310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014р. №458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2007. – 487 с.

Хімічна безпека. Довідник рятувальника. / М.Довгановський. – Київ : ОБСЄ, друк ВАЇТЕ, 2017 – 135с.

Цивільний захист населення в умовах надзвичайних ситуацій: навчальний посібник / Я.М.Семчук, В.П.Курилович, М.В.Осипчук, А.Й.Павелко, Є.Т.Піндус, М.Б.Полив'яний, Й.І.Рошак, Л.Я.Савчук,. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 123с.

Цивільний захист суб'єктів господарювання / Піндус Є.Т., Павелко А.Й., Осипчук М.В., Полив'яний М.Б., Левицький Н.Б., Курилович В.П., Боднар Я.З. – Івано-Франківськ : Підприємець Голіней О.М., 2016. – 136с.

Матеріали для самостійної роботи / Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області – http://nmc.if.ua/mater_samost/

Основні способи захисту в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій. Методична розробка. / Павелко А.Й., Курилович В.П. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 86с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/1-Захист-НС-ЗП.pdf>

Правила поведінки працівників під час надзвичайних ситуацій природного характеру. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 31с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/2 -Правила-НС-природ-ЗП.pdf>

Безпека працівників під час радіаційних аварій і радіаційного забруднення місцевості. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 60с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/3 -Безпека-РАД-авар-ЗП.pdf>

Правила поведінки працівників при аваріях з викидом небезпечних хімічних речовин. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 57с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/4 -Правила-повед-ХІМ-Авар-ЗП.pdf>

Вибухова та пожежна небезпека на виробництві. Рекомендації щодо дій під час виникнення пожежі. Методична розробка. / Осипчук М.В., Курилович В.П., Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 46с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/5-Вибухова-неб-Пожежн-ЗП.pdf>

Правила поведінки і дії в умовах масового скупчення людей та в осередках інфекційних захворювань. Методична розробка. / Левицький Н.Б. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 15с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/6 -Правила-НАТОВП-ІНФЕКЦІЯ.pdf>

Порядок і правила надання домедичної допомоги при різних типах ушкоджень. Методична розробка. / Левицький Н.Б. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 17с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/7 -Правила-першої-допомоги-медицина.pdf>

Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами, при опіках тощо. Методична розробка. / Левицький Н.Б., Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 27с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/8 -Правила-домедичної-ХІМІЯ.pdf>

Забезпечення виконання на підприємстві, в установі та організації завдань з цивільного захисту. Методична розробка. / Павелко А.Й., Курилович В.П. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 65с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/9 -Забезп-Повноваж-СГ-ЦЗ-ЗП.pdf>

Виконання заходів захисту та дії працівників згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 5с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/10 -План-pear-НС-ЗП.pdf>

Керуючий справами
(секретар) виконавчого комітету

І. Струк